

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára 3 korona.

Budapest, 1921.

11. évfolyam 17. szám.

Vasárnap, április 24.

Erős kézben a gyepelő

(s.) Teleki Pál miniszterelnök lemondott. Az új kormányt Bethlen István gróf alakította meg. Azt mondják róla, hogy nem tétovázó, hanem erélyes, határozott ember. Nála erős kézben lesz az ország gyepelője. Az az egy bizonyos, hogy mindjárt az első föllépésével

határozottságának kétségtelen tanujelét adta. Reggel kapta a kormányzó kinevezését, hogy hozzon össze új kormányt s még nem is alkonyodott le a nap, már kész volt a minisztérium.

Teleki Pál gróf majd egy éves kormányzás után adta át helyét Bethlen Istvánnak, aki szintén erdélyi főúr. Teleki érdemeit lehetetlen elhallgatni. Súlyos viszonyok között vette át a kormányt a múlt év nyarán

Az új kormány

1. Bernolák Nándor népjóléti; 2. nagyatádi Szabó István földművelésügyi; 3. Belitska Sándor honvédelmi; 4. Ráday Gedeon gróf belügyminiszterek; 5. Bethlen István gróf miniszterelnök; 6. Bánffy Miklós gróf külügyi; 7. Hegedüs Lóránt pénzügyi; 8. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyi; 9. Vass József vallás- és közoktatásügyi; 10. Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszterek.

Sárközi sváb legények lovas bandériuma a Földművesszövetség hajósi nagygyűlésén (Kalocsa mellett).

s még súlyosabb helyzetekben vezette az ország ügyeit tíz hónapon keresztül. Európai tudás síma, megnyerő modorral párosult benne. A különböző politikai csoportok mindegyike irányában előzékenységet tanúsított. A farkasszemet néző felek közt a kiegyenlítő hálátlan szerepére vállalkozott, valahányszor baj fenyegette a lábadozó országot. Átsegített bennünket a kegyetlen békeszerződés törvénybeiktatásán, tető alá hozta a nemzetgyűlés legfőbb alkotását, a földbirtokreformot és bámulatos ügyességgel kormányozta a királykérdés szirtjei közt a mi szerencsétlen hajóroncsunkat. Elődjeit a mostani idők sokkal hamarabb fölörölték. Friedrich, Huszár és Simonyi után ő is kifáradt. Hangos politikuskok, akik minden alkalommal Telekit akarták megbuktatni, azt kifogásolták benne, hogy gyöngye volt. Bethlen ellenkező módszerrel próbálkozik.

A sok válság után nagy szüksége van már az országnak erős kezű kormányra. Ha ilyen lesz az új kormány, megnyugvással fogadjuk. Személyi okokból nem lehet fölfordítani a helyzetet. Ráday, vagy bárki a miniszter, az a fő, mit hoz. Ha hozza a közigazgatás fölújítására vonatkozó törvényjavaslatot s az alkotmányjogi reformokat, akkor minden magyar ember támogatja. Sokat jelent, hogy az új kormány kinevezése napján megjelent a földbirtokrendező bíróság kinevezése is. Ez az első komoly lépés a földreform végrehajtására. Ha ehhez még a drágaságot is tovább faragja az új kormány úgy, hogy pénzünk javul s nemcsak a mezei cikke, de az iparcikkek árai is egyenletesen darabolódnak le, akkor nyugodtan dolgozhatik Bethlen. Csak fogja erősen a gyeplőt s ne ijedjen meg, ha a sakálók kiabálása miatt paripái néha-néha megbokrosodnak.

Az új kormány esőt is hozott. Ez — ha nem is az ő érdeme — minden politikánál többet ér. Ez teszi még inkább lehetővé, hogy az új terméssel valóban szabadon rendelkezék minden termelő.

Budapest, április 24.

MEGKEZDTEK A FÖLDREFORM VÉGREHAJTÁSÁT. Az új kormány kinevezésével egy napon kinevezték az Országos Földbirtokrendező Bíróságot is. A bíróság elnöke Tóth János volt belügyminiszter, másodelnöke pedig Börcsök Andor és Matyasovszky Miklós miniszteri tanácsosok. Az előbbi közlisztelekben álló, népszerű politikus, a hunok földjének szülőlte. Az utóbbiak a birtokreform-

törvény szövegezői, nagy tudású jogászok, akik egész tehetőségüket a birtokpolitikának szentelték. Mindenki megnyugodhatik, hogy a földreform végrehajtása jó kezébe került. Hisszük, hogy most már a rendeletek és szabályok is csakhamar napvilágot látnak, abogyan a földbirtokok helyes megosztását keresztül lehet vinni. Igaza van azonban Rubinek Gyulának, aki a költségtérítés tárgyalása alkalmából azt mondta a nemzetgyűlés pénzügyi bizottságában, hogy a földreform csak úgy sikerül, ha lebetőséget biztosít a kormány, hogy a földhöz jutó kisemberek tűzbelyet is építsenek maguknak. Legtöbb helyen a házbelykijelölés is nebezen megy. Pedig ezen keresztül kell esni. Magyarország úgy lesz erős és újra egész, ha a saját tűzbely melege azokban is lángra lobbantja a bazaszeretetet, akik ma még bérlakásban várják a földreform okos életbeléptetését.

★

LESZ-E MIATTA INTERPELLÁCIÓ? Laskod szabolcsmegyei faluban fogyasztási szövetkezet nyílt meg. A falu földművespolgárainak a kérésére a tanító vállalta el a szövetkezet ügyvezetését. De alig hogy kinyílt a szövetkezeti bolt, fenyegető levelet kap a tanító, hogy hagyjon föl a szövetkezettel, ha kedves az élete. A tanító, aki sejtette, hogy Klein Májér falubeli galíciai szatócs felől fúj a szél, nem ijedt meg, hanem annál nagyobb kedvvel dolgozott a falu népének főlshabeditásán a szatócsuzsora alól. De megkészerülte. Néhány napja kigyulladt a háza s leégett. A csendőrök kinyomozták, hogy Klein Májér gyújtotta föl a derék tanító házáat bosszúból. Csonkamagyarországon már így dolgoznak a szövetkezeti mozgalom ellen azok, akik szabad prédának tekintik a falu népet. Fölgyújtják a becsületesen védekező magyarságra a házáat azok, akik a külföld előtt az üldözött vértanúk szerepét játsszák. Európának azt hazudják, hogy itt fehér terror van s halomra ölik a Kleineket, holott a Klein Májerek pusztítják tüzzel azt a vakmerő, de becsületes magyar tanítót, aki saját fajtáját törvényes úton önvédelemre tömöríti a piócák ellen. Ha a tanítóval élén a falu népe gyújtotta volna föl Klein Májér házáat, akkor a nemzetgyűlésen valamelyik kerekes, vagy drózdai biztosan sürgős interpellációt intézne az összkormányhoz a laskodi «fehér terror» miatt. De hogy megfordítva történt s Klein Májér tüzelte föl a szegény szövetkezeti tanító házáat, kíváncsiak vagyunk: lesz-e miatta interpelláció?

Csonkamagyarország — nem ország,

Egész Magyarország — mennyország!

Sárközi sváb asszonyok csoportja a Földművelésügyi társaság hajósi nagygyűlésén (Kalocsa mellett).

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Teleki Pál gróf miniszterelnök a kormányválság során felmerült okokból kénytelen volt a kormányzónak benyújtani lemondását. *Horthy Miklós* kormányzó elfogadta a *Teleki*-kormány lemondását és *Bethlen István* grófot bízta meg kormányalakítással. *Bethlen* rögtön érintkezésbe lépett a pártvezetőkkel és tárgyalásai egy nap leforgása alatt sikerre vezettek. A kormányzó *Bethlen István* gróf előterjesztésére a kormányt következőképpen nevezte ki:

Miniszterelnök: *Bethlen István* gróf.
 Belügyminiszter: *Ráday Gedeon* gróf.
 Külügyminiszter: *Bánffy Miklós* gróf.
 Földművelésügyi miniszter: *nagyatádi Szabó István*.
 Igazságügyminiszter: *Tomcsányi Vilmos Pál* dr.
 Pénzügyminiszter: *Hegedüs Lóránt* dr.
 Honvédelmi miniszter: *Belitska Sándor*.
 Vallás- és közoktatásügyi miniszter: *Vass József* dr.
 Kereskedelemügyi miniszter: *Hegyeshalmy Lajos*.
 Közlekedési miniszter: *Mayer János*.
 Népjelölti miniszter: *Bernolák Nándor* dr.

A kormány *Mayer János* közlekedési miniszter kivételével, aki külföldön tartózkodik, már letette *Horthy Miklós* kormányzó kezébe a hivatali esküt és április 19-én bemutatkozott a nemzetgyűlésen.

MEZŐGAZDASÁG

A szárazság.

Irtta *Grabner Emil*.

Súlyosan érezzük a tartós tavaszi szárazság káros hatását. A gazda arca felderül, ha a mennybolt borús és gondterhelt redőibe borul a homloka, ha kisüt a nap. Mindez hiába, mert az időjárás nem tudjuk kormányozni, de mert jól tudjuk, hogy vésteljes megsemmisülésbe döntheti ez a tavaszi szárazság az idei termésünket és azzal nemcsak a gazdákat, hanem egyúttal az egész

ország gazdasági megerősödését, érdemes arra gondolni, hogy *miként csökkentinéljük a szárazság káros hatását.*

Az időjárás valóban nem tudjuk kormányozni, de az a nedvesség, ami a talajban van, egyúttal *batalmunk alatt áll.* Ezzel gazdálkodhatunk. Ha tájékozatlanságból megengedjük azt, hogy ez a nedvesség a földből elpárologjon, akkor további szárazság esetén veszve vagyunk, de ha azt nem engedjük elpárologni, akkor ez a víz a *vetéseink javára válik.*

A szárazság elleni védekezés sarkalatos alaptörvénye az, hogy: *az eső és havazás útján a földre jutott nedvességből minél többet szívassunk be a földről és azután ne engedjük azt elpárologni, az újabb esőzést szintén tartuk vissza a földben.*

Ezért *kell* a tavasziak alá ősszel, vagy tél folyamán szántani, mert az ilyen föld jobban magába *veszi és magában tartja* a téli esőzést és a hó levét. Minél *mélyebben* szántunk, annál *tökéletesebben* és annál *több vizet* képes a föld magába venni és megtartani, mert a szántott rétege olyan, mint a szivacs és ha ez a réteg vastagabb, akkor természetesen *több vizet* is képes magába fogadni.

Az idei száraz tavaszon szembeötlően tapasztalhatjuk azt, hogy a szárazság ellenére az őszi szántásban *eső nélkül vígan hihettek* a zab- és az árpavetések. Ezek még sokáig *birják* a szárazságot, ellenben a *tavasszal* szántott földben nyomorúságos a kelésük és ha ki is keltek, nem *birják tartósabban* elviselni a szárazságot, mert a tavaszi szántással átforgatott földből sok víz *kipárolog.* A télen át fel nem szántott föld különben sem képes sok vizet magába felszívni.

Aki télen szántott, annak sokkal több vize van a földjében és a vetései jobban dacolhatnak a szárazsággal. Amde ez még nem elegendő.

A szárazság elleni védekezés alaptörvényének második tétele az, hogy: *ne engedjük elpárologni a vizet a földből.* Ez csak úgy történhetik, ha a föld felülete *laza marad.* Tudjuk, hogy a felületen lévő laza földtakaró legjobban *védi az alsó rétegének vizét az elpárolgástól.* Ezért szárazság esetén: a bevetetlen földeket *fogasolni*, vagy *extirpálni* kell, a bevetett földeket pedig *kapálni*, hogy a föld felülete *laza legyen* és az alsó réteg vize *ne párologjon el, hanem a növények számára megőriztessék.*

Ugyancsak ebből az okból *irtani kell a gyomokat,* mert a gyomok nemcsak sok növényi táplálékot *szív*

el a vetéstől, hanem nagyon sok vizet is, amelyet a leveleiken át *elpárologtatnak*.

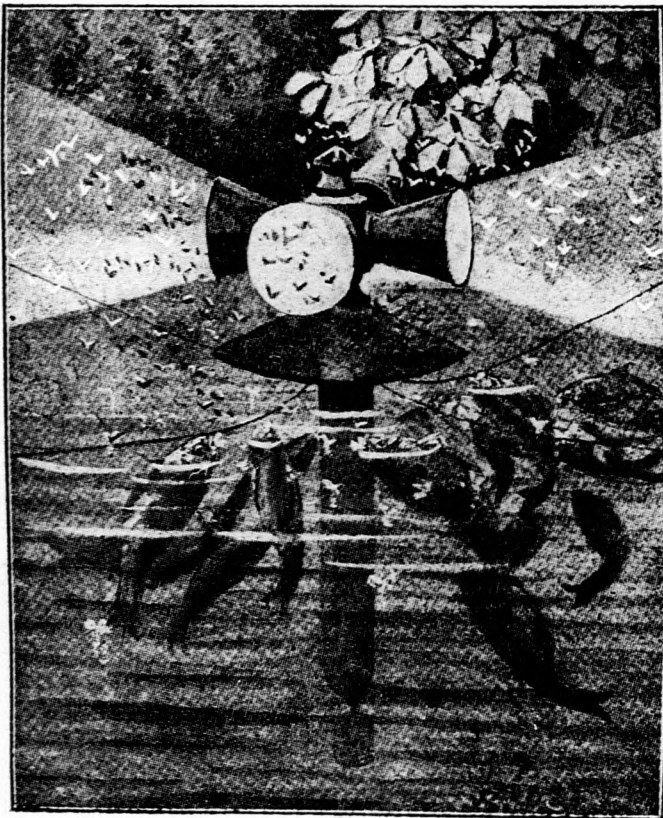
A szárazság elleni védekezés alaptörvényének harmadik tétele az, hogy az időközi esőzessel nyert vizet ne engedjük a földből elpárologni.

Most tartós szárazságunk van, de lehetséges, hogy közben egy-két napos eső jön, mely átáztatja a földet, de egyúttal megtömi a föld eddig laza felületét. Ha ezután ismét folytatódik a szárazság, akkor ilyen eső többet árt, mint használ, mert a megtömődött földből nemcsak az újonnan leesett, hanem az abban eddig elraktározott víz is elpárolog.

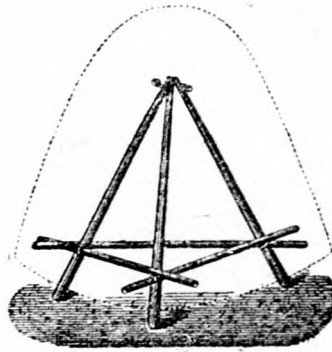
Ezért olyan eső után, amely megtömi a föld felületét, újból fel kell azt lazítanunk, mert enélkül elveszítjük az addig raktározott vízmennyiséget is. Ha az időjárás állandóan esős, akkor ez nem fontos, de ha az eső után ismét folytatódik a szárazság, akkor ez döntő hatású, mert újból lazítással visszatartjuk az újabb nedvességet is, enélkül a régi vízhezletet is elveszítjük. Ezért kellő időben járjon a bevetetlen földeken a fogas vagy az extirpátor, a bevetett földeken a kézi talókapa vagy lókapa, mert enélkül elveszítjük a csatát a szárazság elleni küzdelemben.

Ezek olyan természeti törvények, amelyek hatását mindenki kitapasztalhatja. Ha ezek figyelembevételével dolgozik, tapasztalni fogja azt, hogy bár esőt nem gyárthat, mégis megküzdehet a szárazsággal, olyan fokban, amennyi vizet képes a földjébe felfogni és azt józan munkával kibasználni. Ha ezekre nem tekintünk, a szárazság diadalmaskodik felettünk.

HALETETÉS LÁMPAVILÁGGAL. (Képpel.) Egy élelmes szász halastavában úgy eteti a pontyokat, hogy meleg esteiken könnyű fenyőtöncre erősen világító lámpát helyez s ezt a tó tükreire bocsátja. A fény az esti és éjjeli rovarok tömegtelen mennyiségét csalja oda, melyek legnagyobb részt a fénytől elvakítva és az üvegfalakba ütközve a vízbe hullanak s a lámpa körül leskelődő halak zsákmányaivá lesznek.

Haletetés lámpafénnyel.

Piramis hereszéna szárítására.

órákban e piramisokra rakják. Így boglyaforma szénarakást nyernek, mely belül üres, alján se ér a földig és a szárító levegő a szénával kívül-belül érintkezik.

POHÁNKATERMELÉS. A pohánka is rövid idő alatt megérleli magvait s így alkalmas arra, hogy bizonyos talajon, mélyről egy növény korán lekerül, második aratást biztosítson. A pohánka talajban se válogatós: nagyon kötött agyagtól tekintve bármilyen talajon termelhető. Diszlik homokon is, hacsak nem sülevényes, tőzegen is, ha nem nagyon vizes, valamint friss törésekben is. A hideg iránt azonban nagyon érzékeny és magja a csirázáskor sok meleget kíván; azért május közepé előtt nem vethető. Vetőmagszükséglete holdankint 40—50 kg. Vessük 16—18, jobb talajokon 24 cm. sortávolságba. Magvából liszt készíthető és állatok takarmányozására is felhasználható. Etethető lóval, jármos- és hizóökrökkel és sertéssel is. Óvakodni kell azonban a magot keselyű állatokkal szabadban (napfényben) etetni, mert ezek könnyen epohánkabetegséget kapnak, azaz fejük, lábuk megdagad, bőrrükön kiütések jelennek meg és szédülési rohamok vesznek rajtuk erőt. Árnyékban vagy szűrkebőrű állatoknál nem jelentkezik e különös betegség.

A TEJ BAKTÉRIUMTARTALMA ÉS ELTARTHATÓSÁGA. A baktériumok a tehén piszkos szörköntöséről, az istálló levegőjéből, a fejő kezéről, a piszkos tejeseidnyekről jutnak a tejbe. Egnémely tej 1 cm.³-ében 80.000, sőt 300.000 baktériumot is meg lehet olvasni. Minél több a tejben a baktérium, annál korábban megsavanyodik. Ha tehát azt akarjuk, hogy a tej (hűvös helyen tartva) sokáig álljon el, akkor ne engedjük, hogy a tejbe piszkos hulljon. Ha sikerül a baktériumok számát $\frac{1}{10}$ -nyire csökkenteni, akkor a tej megsavanyodása 1—2 napig késni fog (15° C. hőmérséken tartva). A baktériumok számát pedig úgy sikerül csökkenteni, ha fejés alatt nem almozunk, nem takarmányozunk — így a levegő beporozódását elhárítjuk — és biztonság kedvéért a fejsajtára tiszta ruhát terítünk, melyen csak akkora nyílás legyen, amelyiken fejés közben a tejsugarakat beléfejtik. Egy amerikai vizsgáló egy tejszállítmány cm.³-jében 21.000 darab baktériumot számlált meg, mikor fejés alatt almoztak és csak 1400 darabot, mikor az almozást fejés utánra halasztották. Barthel, svéd bakteriologus egy különös tisztasággal kezelt tej cm.³-jében csak 698 baktériumot talált; de tiszteresre nőtt a baktériumok száma oly esetekben, mikor a szénát fejés alatt hordták szét és rakták be a tehének jászlába. Számos kísérlet igazolja azt is, hogy a fedeles vagy szűrővel ellátott fejsajtárokba fejt tejben csak $\frac{1}{10}$ -résnyi baktérium van, mint a közönséges sajtárokba fejt tej azonos mennyiségében. Az idei nyárra jegünk már nem lesz. Nem lesz anyagunk, mivel a tejet hűteni tudnók. A piszkos tej egészen bizonyosan megsavanyodva, megromolva jut majd a piacra s így nem lesz belőle haszna a termelő gazdának se. A tisztaságra tehát ezidén fokozottan ügyeljünk!

A TŐZEGALOM ÉRTÉKMÉRŐI. Csak az olyan tőzeg ad jó alománygot, mely nem korhadt, kevés port és mást idegen anyagot, kevés nedvességet, de annál több szálas rostokat tartalmaz. Annál jobb a tőzeg almozás céljára, minél több nedvességet képes magába szívni. A tőzeg általában súlyának 3—12-szeresét kitevő mennyiségű vizet vehet fel.

HEREMAGTERMELÉS. Magtermelésre jobb a második kaszálást meghagyni a következő okokból: 1. Ha az első kaszálást magnak hagynók, a második elkésne s így igen gyenge szénatermést adna. 2. A magkötés jobb akkor, ha a here kevésbé sűrű, már pedig az első kaszálás idejében a löhere sokkal sűrűbb, mint később, a második kaszálás idejében. 3. Tavasszal az időjárás csapadékosabb szokott lenni, ami szintén hátrányosan befolyásolja a magtermést. 4. A megtermékenyítést közvetítő rovarok is nagyobb számban repkednek a második kaszálás rovargáza alatt.

A CUKORRÉPA SORTÁVOLA. Általános szokás a cukorrépát 37 cm.-re vetni, alapos kísérletek bebizonyították azonban, hogy a könnyebb megművelhetőség szempontjából is előnyös a sortávolságot 16 hüvelykre, vagyis 42 cm.-re növelni, amely mellett a termés mennyisége és minősége még nem szenved. Csak igen buja talajon lesz célszerű a kisebb sortávolságnál megmaradni, mert — különösen esős időjárásban — ilyeneken attól lehet tartani, hogy a ritkább sorokban nagy testű, hibás alakú és gyengébb minőségű répa terem.

A BORJAK TARLÓSÖMÖR BETEGSÉGÉNEK GYÓGYÍTÁSA. A tarlósömört egy olyanféle gomba idézi elő, mint a penész. A beteg állat azonnal elkülönítendő a többtől. A sömörös szőrt le kell nyírni s jódtinktúrával vagy spirituszban oldott szalicilsavval kengetni. A vastagabb varratokat zöld szappannal kell előbb föllágyítani, majd levakarni s helyüket kátrány-, naftalin, vagy kreoatkenőccsel kengetni addig, míg egészséges szőrnövekvés meg nem indul. Ezzel egyidejűleg az istállóberendezéseket, keféket, köteleket is kell fertőtleníteni, mert különben a gomba a gyógyuló állatokra visszajut s őket újra megbetegíti.

A HÍG MOSLÉK TAKARMÁNYOZÁSÁNAK HÁTÉRNYÁSA. Hazánkban még általánosan dívik a sertések eleségének (korpá, dara) tetemes felhígítása. A dara- és korpaféléket célszerű ugyan annyira megnedvesíteni és péppé gyúrni, hogy a mohón evő sertés a vályuból ki ne fujja, hanem könnyen nyelhesse, de már a levessé váló felhígítás indokolatlan, sőt káros. A sok víz ugyanis nagyon felhígítja a gyomornedvet, minek következtében az emésztés nem lesz tökéletes, másrészt felszívódás után szivacsossá teszi az állat húsát, elpetyhíti szervezetét és rontja húsának ízét. Nem is szólva arról, hogy a sok víz felesleges munkát ró a szívre és vesékre, melyeknek a fölös vizet a szervezetből el kell távolítaniok.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. A házhelyek felosztásával járó költségek terhelik-e az igénylőket? (Városhivatal.) — FELELET. A költségek fizetése alól senki sincs mentesítve.

KÉRDÉS. Pénztári elismeréssel lehet-e házhely vétel-árát törleszteni? (V. Á. Lajosmizse.) — FELELET. Az eddigi törvényes rendelkezések szerint nem.

KÉRDÉS. Aratási szerződés kötéséhez kell-e a földművelésügyi minisztérium rendelete? (Fegyvernek.) — FELELET. Szerződés kötéséhez nem szükséges miniszteri rendelet, hanem azt az előjárásnál kell megkötni.

KÉRDÉS. Tényleges katonai szolgálatot teljesítő egyén köteles-e robotmunkát végezni? (Dorozsmai előfizető.) — FELELET. A tényleges katonai minden ingyenes szolgálat teljesítése alól mentesítve vannak.

KÉRDÉS. Adókvételsem ellen panasszal hova fordulhatok? — FELELET. Vagyonának és jövedelmének részletes felsorolása, valamint veszteségének igazolása mellett az illetékes adófelügyelőséghez.

KÉRDÉS. Tíz hold földet felesben munkálók, ki fogja fizetni a vagyonváltást? (Mezőberény.) — FELELET. A vagyonváltást a tulajdonos fogja leróni.

KÉRDÉS. Anyám hasznélvezetével terhelt házamban lakom, köteles vagyok-e lakbért fizetni? (Tengőd.) — FELELET. Ez esetben köteles az ottani szokásos lakbért anyjának megfizetni.

KÉRDÉS. Katonakötelezettségi korban vagyok, szükséges-e az amerikai utazáshoz a honvédelmi miniszter engedélye? (P. I. Zánka.) — FELELET. Az útlevelet nem kaphatja meg más képen, ha a honvédelmi minisztérium elbocsájtó engedélyét fel nem mutatja. Ezt tehát meg kell szereznie.

KÉRDÉS. Vilétségi érem u'dn járó díjat hogyan fogom megkapni? (2903. sz. előfizető.) — FELELET. A postatakarék-pénztár útján fizeti ki az állam ezen díjakat, ha már a fizetési meghagyást megkapta.

KÉRDÉS. Fegyverviselési engedélyt ki jogosult visszavonni? (3852. sz. előfizető.) — FELELET. A fészolgarbíró akinek határozatát az alispán változtathatja meg.

KÉRDÉS. Felmondhatok-e bérlőmnek azon az alapon, hogy a lakásra magamnak van szüksége? (Sz. I. Boldogháza.) — FELELET. Ha igazolja, hogy a felmondás, vagy igénybevétel következtében, vagy egyéb okból hajléktalan, vagy nem hajléktalan ugyan, de főbérlői minőségben lakása nincs, akkor felmondással élhet.

KÉRDÉS. Mennyi lesz a vagyonváltás katasztrális holdanként? (456. sz. előfizető.) — FELELET. Az erről szóló törvény még nem jelent meg.

KÉRDÉS. Községünkben a házhelyeket még most sem osztották ki, mitőlö legyek? (3635. sz. előfizető.) — FELELET. A házhelyek kiosztása nincs határidőhöz kötve, tehát az ügy lefolyását be kell várni.

KÉRDÉS. Hazajöttek-e már az összes olasz és francia hadifoglyok? (K. B. Hajdúnánás.) — FELELET. Még nem. A kormány minden sürgető lépést megtett a hadifoglyok hazabocsájtása iránt.

KÉRDÉS. Négy magyar hold földemet a háború alatt kénytelen voltam eladni. Jogosult vagyok-e a földreform törvény alapján földhöz jutni? — FELELET. Ha eddig is földműveléssel foglalkozott és a törvényi kellékeknek megfelel, úgy földhöz juthat. A törpebirtokosok által birt földje nem szerethető vissza.

KÉRDÉS. Szövetkezet gyűlésén, amelyen az üzletvezető kérdésk megoldása van napirendre tűzve, jogában van-e az üzletvezetőnek jelen lenni? — FELELET. Jogában van, azonban az elnök, illetve a gyűlés őt távozásra hívhatja fel.

KÉRDÉS. Betegségemet gyógyíthatatlannak mondják, hol vizsgálthatom meg magam? (Olasz, Kiskunhalas.) — FELELET. Vizsgálta meg betegségét a budapesti belgyógyászati klinikán (Szentkirály-utca 46.). Orvosokat nem ajánlhatunk.

KÉRDÉS. Mennyi volt múlt év április havában a hadikövő ára? (S. Z. Veszprém.) — FELELET. Az Orsz. Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 1920. év március 23-án kelt 4080. számú rendelete értelmében a hadikövő ára volt: 1. Gyári ár csomagolva kg.-ént 18 K. 2. Nagykereskedői ár csomagolva kg.-ént 19.50 K. 3. Kiskereskedői ár csomagolva kg.-ént 22 K.

KÉRDÉS. Egy és fél éves csikónak lapockáján daganatok vannak és a gerince is fölfelé görbül, mivel gyógyíthatom? (Ny. M. Csanádpalota.) — FELELET. A leírásból a baj nem állapítható meg, tessék az állatorvoshoz fordulni.

KÉRDÉS. 1. Ojtványiszilvóimat a virágzás után kukac lánadja meg, mivel védekezem ellene? 2. Hogy hívják a legpirosabb görögdinnyét és melyik görögdinnyefajnak a héja a legzöldebb? (B. F. Törökszentmiklós.) — FELELET. 1. A levélből a kártevő kukac fajtája nem állapítható meg. Tessék belőle egy példányt a m. kir. Rovartani Intézethez (Budapest, I. ker., Kitabel Pál-utca 1.) beküldeni, ahol készséggel fognak adni útbaigazítást a védekezési eljárásra. 2. A Marsovszky-féle görögdinnye a legpirosabb belül és legzöldebb héjú.

KÉRDÉS. A «Budagyöngy» műmész házigyártásával és elárusításával foglalkoztam. A hatóság azt belilotta és a készletemet elkobozta. Jogos volt-e az eljárás? (Turkevei olvasó.) — FELELET. Az elkobzás és az elárúsítás eltiltásának az oka valószínűleg az volt, hogy nem volt meg a szükséges engedélye.

KÉRDÉS. Hol rendelhetünk műkedvelők által előadható népszínművet? (R. k. Olvasókör, Lesencenémfalva.) — FELELET. Lapunk kiadóhivatala útján bárminő könyvet vagy füzetet megrendelhetnek.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

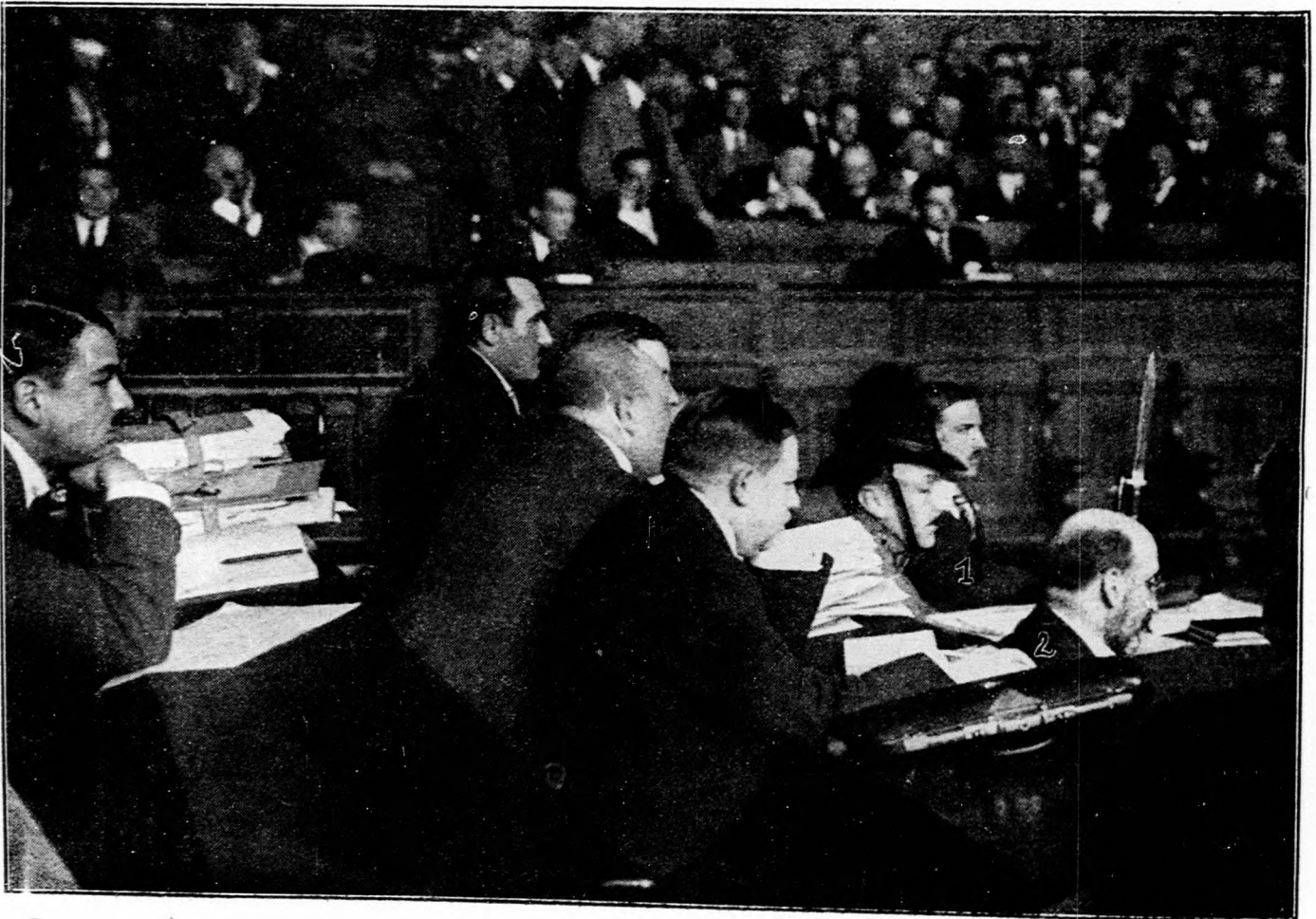
ORSZÁGOS FÖLDBIRTOKRENDEZŐ BIRÓSÁG. A kormányzó *Tóth* János titkos tanácsost, volt belügyminisztert az *Országos Földbirtokrendező Biróság* elnökévé, dr. *Börcsök* Andor miniszteri tanácsost a bíróság másodelnökévé, dr. *Mattyasovszky* Miklós miniszteri tanácsost, dr. *Füzesséry* Tibor kuriai bírót és *Nagy* János nyugalmazott államtitkárt a bíróság tanácselnökévé nevezte ki.

NÉPFŐISKOLÁSOK ORSZ. SZÉCHENYI SZÖVETSÉGE. Szegeden dr. *Kószó* István nemzetgyűlési képviselő elnöklété alatt népes közgyűlést tartott. Dr. *Kószó* István lendületes elnöki megnyitóját a közgyűlés elfogadta az alapszabályokat és utasította az elnökséget, hogy eszközölje ki azok jóváhagyását. *Csiszár* István ügyvezető elnök bejelentette a szakosztályok megalakulását. Ezután — a választmány javaslata alapján — dr. *Schandl* Károly országos elnök mellé megválasztották *Váradi* Józsefet a szövetségtanács igazgatójává. A költségelőirányzat előterjesztése után a közgyűlés óhajára dr. *Gulácsy* Sándor szakosztály-elnök ismertette a gazdasági és szövetkezeti szakosztály munkatervét. Végül *Kószó* István kérte a tagokat, hogy minden vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó szakosztály-gyűléseken minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A HORVÁT GAZDAPÁRT KIÁLTVÁNYA HORVÁTORSZÁG FÜGGETLENSÉGE ÉRDEKÉBEN. A horvát gazdapárt legutóbbi kongresszusa alkalmából kiáltványt intézett a szerb királyság régenséhez, amelyben követeli *Horvátország teljes szabadságát és a Jugoszláv királyságtól való függetlenítését.* A horvátok hangsúlyozzák, hogy idegen beavatkozás mellőzésével akarják a maguk horvát államát felépíteni.

MEGHALT A NÉMETEK CSÁSZÁRNÉJA. *Augusta Viktória* német császárné, aki a felséges urával több mint két év óta együtt viselte a számkivetés keserveit, a hollandiai *doorn* kastélyban hosszú, kínos szenvedés után 64 éves korában meghalt. Acsászárné holttestét a Berlin mellett fekvő *Potsdamba* szállították és ott helyezték örök nyugalomra. A német császár és a trónörökös a holttestet még a hollandiai határig sem kísérhették.

AZ OROSZ FÖLDMÍVESEK ÁLTALÁNOS FÖLKELESE. A bolsevisták ellen egységes ellenforradalmi mozgalom indul meg. *Petljura* felszólította az ukránokat, hogy *katonailag szervezkedjenek a moszkvai beözönlés leküzdésére.* A délvidéken a földmíves felkelések tovább terjednek. A felkelők elűzték a *tambovi, korszki és szamarai szovjethalóságokat* és most nagy csapat-tömegekkel támadják *Karkowot.* Bevették *Nikalnjevet* és hatalmukba kerítették az ottani lőszerraktárakat. A szovjetkormány a forrongás leküzdésére *Trockij* indítványára elhatározta, hogy *szovjet-hadsereg létszámát másfélmillióra emeli fel.*

A Tisza-pör tárgyalása.

1. Friedrich István; 2. Fényes László; mögöttük a védőügyvédek, oldalt a hallgatóság.

ELMARADT AZ ANGOL BÁNYÁS SZTRÁJK.

Az angol bányászok elhatározták, hogy ha a munkaadók követeléseiket feltételek nélkül nem teljesítik, sztrájkba lépnek. A bányászok sztrájkjához a vasutasok és a szállító munkások is csatlakozni akartak. Az angol kormány nem hagyta magát megfélemlíteni és a sztrájk ellen való védekezésre széleskörű intézkedéseket tett és Lloyd George miniszterelnök a nemzet elé akarta terjeszteni a sztrájk ügyét, erre azonban már nem volt szükség, mert a munkásokban felülkerekedett a józan belátás és az előre nagy garral birdetett sztrájkot visszavonták. A munkások ugyanis attól tartottak, hogy a sztrájk csak kudarccal végződhetik.

AZ ANTANT NÉMETORSZÁG ÚJABB MEGSZÁLLÁSÁRA KÉSZÜL. A franciák abban az esetben, ha a németek május elsejéig nem hajolnak meg a francia követelések előtt, Németország újabb részeit szállják meg és valószínűleg bevonulnak Berlinbe is. Németország megszállásában ez alkalommal részt fog venni Csehország is. A franciáknak és cseheknek az a tervük, hogy Észak-Németországot Délnémetországtól elvájják.

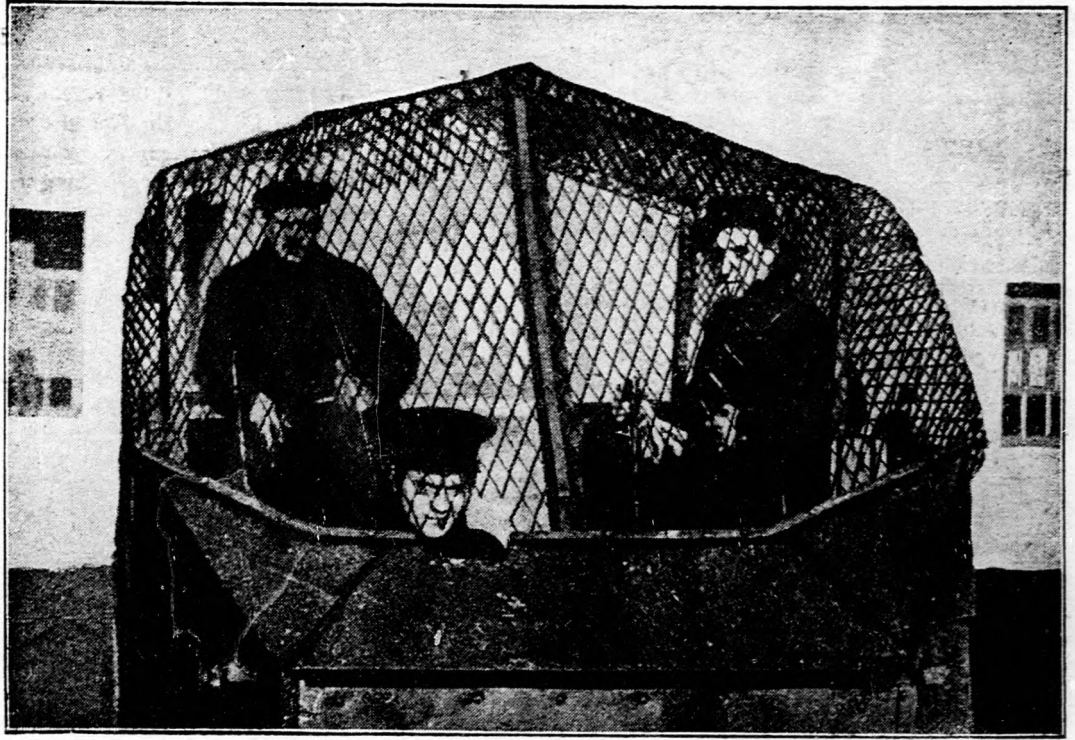
MÉRÉNYLETTERV KÁROLY KIRÁLY ELLEN. A svájci rendőrség Károly király ellen irányuló összeesküvést fedezett fel. Két anarchistát, egy svájci és egy osztrákot, akiknek podgyászában bombákat találtak. Lucernbe való megérkezésükkor elfogták.

KÉTSZÁZ MAGYAR DIÁKOT TARTÓZTATTAK LE AZ OLÁHOK. Az aradi rendőrség letartóztatott 200 magyar diákot. Az a vád ellenük, hogy Miklós királyi herceg ellen összeesküvést terveztek.

AHOL A TANITÓNOK KEZET CSÓKOLNAK A SEGÉDTANFELÜGYELŐNEK. A cseh «köztestársaság» hivatalaiban divó «demokratikus» szellemet jellemzi, hogy a nagymihályi cseh tanfelügyelő megkívánja a hivatalos ügyekben nála megforduló tanítónóktól, hogy kezet csókoljanak neki. A tanfelügyelő úr egyébként egészen fiatal ember.

KUN BÉLA TÖBB SZÁZ WRANGEL-TISZTET AGYONLÖVETETT. Tudvalevő, hogy a szovjetkormány amnesztiát ígért a Wrangel-hadsereg volt tisztjeinek, ha önként megadják magukat és jelentkeznek. Kun Béla, mint legfőbb biztos elrendelte ezeknek a tiszteknek összeírását és amikor a szovjethatóságoknál jelentkeztek, letartóztatta és agyonlövette őket. Kun Béla ártatlan áldozatainak számát százakra teszik.

AKIT AUTOMOBIL UTAZÁSA KÖZBEN FEJEZTEK LE. Husvét ünnepén különös balesetnek lett áldozata egy angol ezredes. Egy felsősziléziai országúton ugyanis valaki bizonyára tréfából drótkötelet vont és a kőtél a gyorsírámban száguldó

Kép az irországi harcokból.

Az angol csapatok ilyen ketrecekben védekeznek az irországi felkelők bombái és kézi gránát-támadásai ellen.

autóban ülő angol ezredes fejét leszakította, a mellette ülő francia ezredest pedig lábán sebesítette meg.

DIÁKOK GONDOZZÁK A HŐSÖK SIRJAIT. A nyiregyházi tanulóifjúság követésre méltó, kegyeletes munkára határozta el magát. Gondjába vette a nyiregyházi temetőben lévő katonasírokat és most ők tartják rendben a hősök sírjait. A fiúk a földmunkát és az öntözést végzik, a lányok pedig virággal díszítik a sírokat.

A KARCAGI HIVATALNOKI ÁLLÁSOKRA NEM AKAD PÁLYÁZÓ. Karcagon több városi tisztviselőállás üresedett meg. Így a polgármesteri is. Érdekes azonban, hogy az állások betöltésére nem akad vállalkozó. Ezzel szemben igen egészséges gazdasági átalakulás jelentkezik. Hivatalnokok, diplomás emberek egymásután térnek át a gazdálkodásra, méhészettel, kertészkedéssel, baromfi-tenyésztéssel foglalkoznak.

RENDELET A BELFÖLDI FÁRÓL. A kormány rendelete szerint az ország területén termelt faanyagokra megállapított árak a közszükségleti célokra igénybevett fa árainak kivételével hatályukat veszítik. A fakészletek 30 százalékát a közellátás céljaira igénybe lehet venni. A városokba beérkező tűzifakészletek 10 százalékát az elsőfokú közigazgatási hatóság igénybeveheti.

KÉT ÉVI POSTA ÉRKEZETT ERDÉLYBŐL. Erdélyből hatalmas levélzállítmány érkezett Debrecenbe, amely a román postahivataloknál két esztendő alatt halmozódott fel. A megszállott területen levő hatóságok magyarul írnak, csupán a hivatal neve román. A románok még mindig a magyar postabélyegzőt használják.

A TISZA-PÖR POLGÁRI TÁRGYALÁSA. Ismeretes, hogy a büntetőörvényszéken a múlt hét keddjén megkezdődött a Tisza-gyilkosság polgári vádlottjainak bünperében a fő tárgyalás. Az elmúlt hét folyamán a bíróság kihallgatta Kéri (Krammer) Pált, Friedrich Istvánt, Fényes Lászlót, Gaertner Marcell Mór, Lengyel Lászlót és Vagó-Wilhelm Jenőt, aki minden eddigi vallomását visszavonta. Hétfőn a vádhatóság és a védők tettek a bizonyítás kiegészítése érdekében indítványokat, majd a következő tárgyalási napokon a tanúkihallgatások és a szembesítések következtek.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. április 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Május 1-ével új előfizetést nyitunk, s *mindazoknak, akik legalább egy félévre előfizetnek*, vagy előfizetésüket fél-évvvel meghosszabbítják, *ingyen és bérmentesen* küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára ehelyett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több színnyomású művészi képet adunk ingyen,

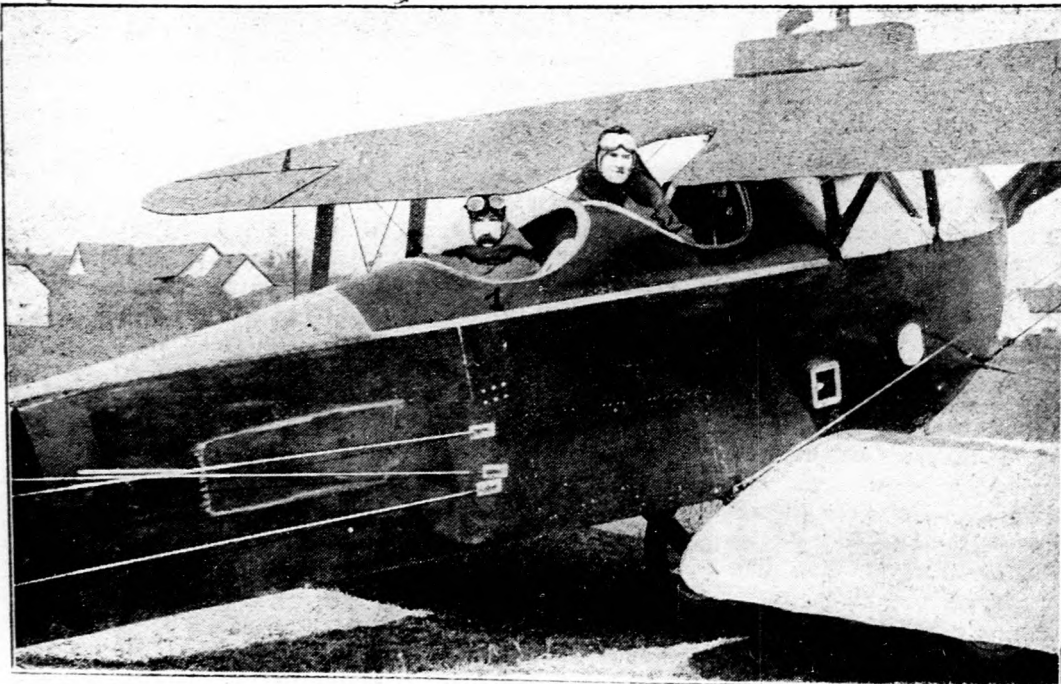
öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZ JUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarázatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen;

tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félévre 60 korona, egész évre 110 korona.

A «Vasárnap» kiadóhivatala
(Budapest, IV., Múzeum-körút 1.)

KUN BÉLÁNÉT KIUTASÍTOTTÁK OLASZORSZÁGBÓL. Nyolc magyar kommunistát, köztük Kun Bélánét, kiutasították Olaszországból, mert lakásukban az olaszországi kommunisták több gyűlést tartottak.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter (1) repülőgépben, felszállás előtt.

KOMMUNISTA ÜGYNÖKÖKET FOGTAK EL A FŐVÁROSBAN. A budapesti főkapitányság detektívjei a kaposvári katonai körletparancsnoksággal karöltve jól megszervezett kommunista ügynököket fogott el, akiknek az volt a céljuk, hogy Magyarországon agitáljanak a proletárdiktatura érdekében. Az ügynökök állandó összeköttetést tartottak fenn a pécsi kommunistákkal. Erzsébetfalván bankóprést is állítottak fel, ahol a propagandához szükséges hamis pénzt gyártották. Néhány munkás dum-dumlövegeket készített részükre egy gyárban. Tizenhárom embert letartóztattak.

A TIGRIS — HASZNOS HÁZIÁLLAT. Sumatra szigetén megtiltották a tigrisvadászatot. Még pedig furcsa okból. Itt tudniillik kimélni akarják a tigriseket, mert azok *hasznos háziállatok* s mint óriási macskák pusztítják a vadkanokat, ezeket a titáni egereket, melyek a vetést tönkreteszik. A tigris nem teszi tönkre a vetést. Csak épen a földművelőket falja föl. Ezért kegyelmeznék meg a gyöngéd sumatrai szántóvetők a tigrisnek.

WERTHEIM-SZEKRÉNY FOJTÓGÁZZAL. Amerikában történt. Három betörő egy bank páncélszekrényét akarja kirabolni. Rendeően munkához látnak, de alig nyújtják ki kezüket a nagydarab gyémántok után, kőd borítja el őket. Valami elmés készülék fölszabadítja azokat a fojtógázokat, melyeket a tolokódó kíváncsiak elhessegetésére csövekbe zártak. A háborús vívmányt most a bankok használják föl. Ezt a három tolvajt aztán füladozva lelik meg a szekrény előtt. Egyikőjük köhögve jegyzi meg:

— Jól működik, kétségtelen. Legközelebb már gázmaszkban kell jönni...

LESZÁLLÁS ÉJTŐERNYŐVEL HÉTEZER MÉTER MAGASRÓL. *Hamilton* amerikai repülő 7300 méter magasságban repülőgépből ejtőernyővel kiugrott és simán földet ért.

HOGYAN IGYEKEZNEK FRANCIAORSZÁGBAN SZÁPORITANI A SZÜLETÉSEK SZÁMÁT? A francia kamara most tárgyalta azt a törvényjavaslatot, amelyet a kormány a születések számának növelése érdekében nyújtott be. A javaslat szerint minden francia nemzetiségű család az eddigi kedvezményeken felül a negyedik gyermek után 360 frank, az ötödik után 390 frank és minden további gyermek után újabb 30 frankkal növekvő évi járadékot kap.

A BOLSEVISTÁK BÉRBEADJÁK OROSZORSZÁG TERMÉSZETI KINCSEIT. A moszkvai szovjet elhatározta, hogy a külföldi tőkésnek hajlandó 280 millió hektár területét *berbeadni*. Angol társaságok

épen most folynak a tárgyalások abban az irányban, hogy 36 millió hektár erdőséget 60—70 esztendőre bérbeadjanak. *Az idegen tőkésék 70 százalékgig idegen munkaerőt alkalmazhatnak* és csak arra kötelezik magukat, hogy a munkafeltételek és munkabérek tekintetében ragaszkodnak a szovjet rendeleteihez. A bolsevisták egy amerikai társaságnak százezer hektár nagyságú földet akarnak bérbeadni, hogy azon 25 esztendőig cserzőanyagokat termeljen, egy német társaságnak pedig festék és vegyi anyagok gyártására szándékoznak engedélyt adni.

**TIZENKÉT MIL-
LIÓT ÁSOTT EL.** Egy bécsi postahivatalban a egutóbbi időben nagyobb lopásnak jöttek a nyomára. Két postatiszt ugyanis több értékküldeményt, a többi közt egy olyan csomagot lopott el, amelyben két kilogramm színarany, másfél kilogramm színezüst és hatvan deagramm platina volt. A bűnösök beismerték a vallatás során, hogy azt a svájci csomagot, amely egy bécsi cég részére érkezett és tizenkét millió értékű nemes fémeket tartalmazott, egy faluban elásták. A rendőrség a jelzett helyen bádogdobozban megtalálta az ellopott küldeményt.

**EZREDES, AKIT TOJÁSOKKAL KÖVEZ-
TEK MEG.** Chardigny angol ezredes, aki a litvániai ántánt-ellenőrzőbizottságnak a vezetője, legutóbb hivatali székhelyén, Vilnában egy női küldöttség kereste fel. A nők tiltakoztak az ellen, hogy a népek szövetségének határozata értelmében vilnai asszonyok nem vehetnek részt az elrendelt népszavazáson. A küldöttség ezután

a pályaudvarra ment és ismét beszélni akart az ezredessel. Az ezredes azonban már nem fogadta a feministák küldöttségét. Amidőn később a nők megpillantották vasuti kocsijáának ajtajában, tojászáporral fogadták és dühükben csaknem megkövezték.

AHOL HIÁNYOZNAK A MENYASSZONYOK. Egy amerikai női újságban hirdetés útján keresnek menyasszonyokat alaszkaik férfiak számára. Alaszkaiban ugyanis, amely az észak-amerikai Egyesült-Államokhoz tartozik és Amerikának a Jeges-tenger felé eső részén fekszik, nagy az asszonyhiány. Fehér asszonyok alig találhatók az aranybányáiról híres földön és a férfiak kénytelenek indián asszonyokkal házasságra lépni. Mivel a háború következtében a legtöbb európai országban a nők számbelileg túlsúlyban vannak, az amerikai üzleti élelmesség ezen az úton akarja pártában maradt nők részére a tisztességes megélhetést biztosítani. Az amerikai lap élénk színekkel ecseteli az alaszkaik férfiak dicséretreméltó vonásait és jártasságukat a háztartási munkában de figyelmezteti a vállalkozó szellemű leányokat, hogy ne rohanjanak vakon a messze idegenbe, hanem előbb gondoskodjanak tisztas foglalkozásról és ekkor annál könnyebben találnak magukhoz illő derék férjet.

Az amerikai Vöröskereszt kiküldöttjei a napokban Budapestre érkeztek és az itt időző amerikai misszió társaságában többek közt meglátogatták a régi országházat, ahol a pamutkiosztás folyik. A látogatás után a tisztelgő cserkeszfiúk sora között távoztak el.

TAKARMÁNYVÁSÁR. Széna 380—400 K, búkkőny és muhar 400—450 K, szalma 280—300 K, zsupszalma 260—300 K, takarmányszalma 280—300 K.

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika jobbminőségű 22—31 K (kilogrammonként éldsúlyban), silányabb 18—21 K, ökör jobbminőségű 31—41 K, középminőségű 20—30 K, silányabb 14—16 K, tehén 18—40 K, növendék 16—23 K, bivaly 16—23 K, kicsontozni való 13—16 K.

LÓVÁSÁR. Könnyű kocsi 12.000—75.000 K, nehéz igásló 16.000—62.000 K, könnyű igásló 15.000—62.000 K.

BORJÚ ÉS JUH. Borjú 27—46 K, juh 20 K.

SERTÉSVÁSÁR. Jöminőségű fiatal sertés 62—63 K, középminőségű 60—62 K, átveszelt sovány sertés 65—70 K, át nem veszelt 60—64 K, zsír 80—85 K, szalonna nagyban 70 K.

BŐR ÉS FAGGYÚ. Marha- és bikabőr 30 K, borjúbőr 60 K, Nyersfaggyú 15 K, legjobb minőségű 25 K.

MÉZVÁSÁR. Méz nagyban 90—100 K, kicsinyben 130 K.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke, rántani való, párja 182—220 K, élő csirke, sütnivaló, párja 200—240 K, élő hizott kacsa, kg.-ja 80—90 K, élő hizott liba, kg.-ja 80—90 K, élő tyúk, párja 200—300 K, hizott kacsa tisztítva, kg.-ja 90—110 K, hizott liba tisztítva 90—110 K, friss tojás drbja 3 K.

ZÖLDSÉGFÉLÉK ÉS GYÜMÖLCS. Sárgarépa kgr.-ja 8—9 K, petrezselyem 13—16 K, vöröshagyma 4:50—5 K, fokhagyma 17—24 K, céklarépa 4—5 K, fejeskáposzta 14—16 K, burgonya 3—5 K, fajaalma 80—90 K, dió 48 K, egy darab fejjessaldta 4:10 K, tisztított paraj kg.-ja 30—32 K.

IDEGEN PÉNZNEMEK LEGMAGASABB ÁRA 1921 április 19-én. 1 drb Napoleon-arany 860 K, angol font 1135 K, dollár 268 K, francia fr. 20 K 50 f, svájci frank 45 K 80 f, német márka 4 K 35 f, olasz lira 13 K 10 f, orosz rubel 1 K 25 f, román lei 4 K 30 f, cseh szokol 3 K 80 f, szerb dindr 7 K 33 f, lengyel márka 36 f, osztrák korona 44 1/2 f, 100 magyar koronért Zürichben 2:12 svájci frankot fizettek.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Árpa 1000—1100 K, árdrpa 1200—1300 K, zab 850—950 K, repce 1200—1400 K, morzsolt tengeri 820—850 K, koles 500—600 K, bab 600—800 K, lencse 1000—1600 K, lóheremag 6000—9000 K, lucernamag 7000—9000 K, viktoriaborsó 1500—1600 K, ősziborsó 750—800 K, szöszbűkkőny 2000—2200 K, muharmag 1100—1200 K, lenmag 2000—2200 K, tavaszbükkőny 1100—1250 K, pohánka 1400—1500 K, mák 3000—3200 K, cirokmag 650—700 K, napraforgó 900—1000 K, kendermag 1400—1500 K.

REGÉNY, TALIZMÁN

IRTA: SOMLAY KÁROLY

(16. folytatás)

VIII.

A hétgombos Csórom Tamásnak két hónapjába került a somlyóhegyi borkóstolás. Két hónapig nyomta az ágya szalmáját. Meg is fogadta, hogy nem iszik többé szeszt.

Betegsége alatt olvasgatott. Az egyik káplánnak szép kis könyvtára volt. A káplán az egyik regényt a másik után, egyik novellás kötetet a másik után hordta Tamásnak. Aztán a bölcsészeti, történelmi és nyelvtudományi munkákat is szorgalmasan olvasgatta a káplán könyvtárából. Lassanként a Halotti beszéd-től egészen Jókai Mór-ig megismerkedett a magyar irodalommal. Természetesen csak általánosságban ismerte meg az irodalmat; de ennyi is elég volt, hogy megszeresse.

Egy napsugaras márciusi délelőtt egyik képes hetilapban bájos kis novellát olvasott.

— Ilyent talán én is tudnék írni — gondolta és fantáziájában megelevenedett az a millió mese, amelyeket a világfutó ablakos tótok és a vándorlegények meséltek neki otthon, a Mária-kép előtt.

Képzeteiben feltámadtak az erdön túl lakó törpék, a Hókirályné és az égimeszelő nagyságú Tökszem Palkó, aki három embert tud belegyömöszölni a pruszlija legkisebb zsebébe. Ott sétált előtte selyemfűves réten, csengő harangvirág között a tündérszep kisasszonyka is, aki hét gombot varrt a szurros kosztosdiák mándlijára.

— Én is tudnék meséket költeni — mosolygott Tamás és talán ez a meséköltési láz, ez a fölséges divináció siettetette a felgyógyulást.

Reszkető kézzel nyúlt a tollhoz, de megírta az első mesét. A szívéből írta, mesterkéletlen közvetlenséggel, hatáskeresés nélkül tette tülekedő gondolatait papírra és utolsó rézpénzét költötte rája, hogy postára tegye az ákombákomot.

A rablógylkosnak lehetnek itélet előtt olyan napjai, mint Tamásnak voltak ekkor. Hétről-hétre leste a szerkesztő üzeneteit, de hiába leste. Egyszer bent volt az üzenet az ujságban. A novella megjelent... Szórolszóra, ahogyan ő elgondolta, ahogyan ő megírta... Senkinek sem merete megmutatni a lapot. Úgy sem hinnék el, hogy Csórom Tamás koponyájában olyan valami is terem, amit egy előkelő budapesti hetilap érdemesnek talált a nyomtatott betűre. Minden józan ember azt mondaná erre, hogy lehet az országban több Csórom Tamás is...

— Lehetni lehet ugyan akár egy tucat Csórom Tamás, de hétgombos Csórom Tamás csak egyetlen egy van a földtekén és ez az egyetlenegy én vagyok — dörögte magának a mesemondó Tamás.

Abban az évben szépen mutatkozott a termés. Április közepén már akkora volt az őszi vetés, hogy a nyúl nem látszott ki belőle. Benedek úr hát megkapta a szokásos előleget a gabonakereskedőtől.

Tomásnak is jutott a pénzből bizonyos hányad.

— Lódulj be Veszprémbe, kölyök, vegyél magadnak egy rend ruhát, mert holnap lehámlik rólad a gunya — szólt Benedek úr a fiatalembernek.

Tomás zsebregyúrta a papírpénzeket és

Veszprém helyett Budapestre utazott. Egy novella, hét gomb és néhány vers volt a zsebében. Ezzel akarta meghódítani Budapestet.

Hogy mennyi göggel és mennyi kasztbéli apró érdekellet kellett megküzdnie, amíg a kéziratokat egy nagyon közepes lapocskánál elhelyezhette, hogy hány szerkesztő kicsinyeskedéseit kellett szó nélkül lenyelnie, arról csak annak lehet fogalma, akit ezen a golgotás, vérizzadásos úton végighurcolt az álomlátó poéták lidérce.

— Csöndes, de ellenállhatatlan harcot fogok folytatni a nehézségekkel — mormolta a sok csalódás után Tamás és írogatta a meséit.

Néhány hónap mulva már beszéltek róla az irodalmi kávéházak asztalainál. Az egyik szerkesztő pedig kegyes volt kollégám-nak kinevezni.

Eddig kávémérésekben kofákkal, rikkancsokkal, süteményhordókkal és facér szakácsnékkal kávé ebédelt; a vacsorát pedig valahol a légymányosi mezőkön elmeletben költötte el. Hónapok mulva már tellett a mesék tiszteletdíjából meleg ebédekre, kényelmesebb uri kávéházakra, sőt néha színházra is.

Melegszívű ember lehetett, aki az első kávéházat megnyitotta. Az elcsigázott, elfáradt, vékonypénzű szellemi proletár, aki undorral gondol a hónapos szoba borzalmaira, ide menekül a kávéházba, ahol olvashat, írhat, társaloghat, vagy nézheti az aszfalton hullámzó életet.

Tomás is kávéházember lett. A budai Tabánban, egy salétromos párakkal telített szobácskában, műhelyre járó munkások és szabaderkölcű nők között lakott. Innen kora reggel távozva, a kávéházban talált otthont. Itt írogatta a meséket.

Mikor az egyetem megnyílt, beiratkozott az orvostudományi szakra. Mint elsőéves medikus, a husvéti ünnepekre hazautazott látogatóba.

Április vége felé volt az idő. A szilvafák és a cseresznyefák virágoztak, a tulipánok is kidugták a kertekben fejcskékiket. A jegenyenyárfákon is pattogtak a zsiros rügyek.

Tomás a hétnyolcados Csórom-birtok nyárfás mezeli útján sétálgatott. Gyönyörködött a tavaszi képben, aztán Henri Lavedan egyik könyvét kihúzva felöltöje zsebéből, olvasgatott. Az örökké izgatott, nyugtalan női típusokról olvasgatott a könyvben.

— Tamás! Jónapot Tamás! Maga is él még? — szólalt meg közelében egy fátyolos női hang.

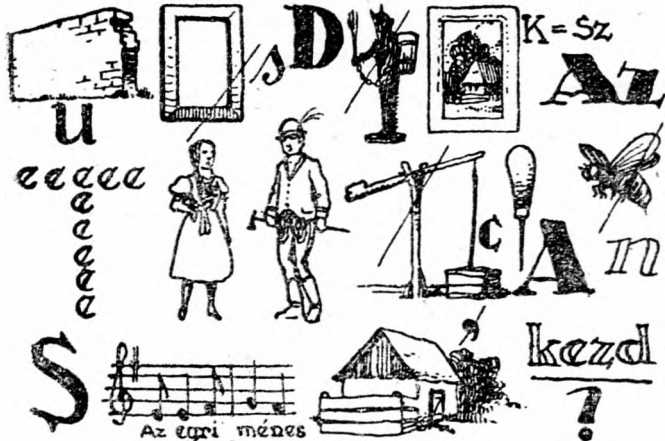
Csórom Tamás felpillantott a könyvből. Egy fiatal uriasszony állt előtte, azután egy ernyős tolókosci, meg egy főkötős dada. A tolókoscsiban fehérarcú baba szunynyadt.

— Lenke! Lenkica kisasszony!... Pardon... Alig ismertem meg a nagyságos asszonyt... Csókolom a kezét... Ejnye, alig ismertem meg... Hisz oly régen volt, mikor utoljára láttam... — hebegte zavarral Tamás.

— Bizony régen volt, mikor utoljára találkoztunk. Talán két éve, talán három éve, mikor maga rosszul lett nálunk. Aztán én férjhezmentem, kis fiam is született. Talán nem is tudja, hogy férjhezmentem?

REJTVÉNY

Beküldte Csonka József (Dég.)

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és a nyertesek névsorával 20-ik számunkban közöljük.

A helyesen megfejtők között kisorsolunk egy-egy **tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyvet.**

A 14-ik számunkban közölt betűrejtvény helyes megfejtése:

«Nagy a világ, kicsi benne a hazám!»

Megfejtették: Kiss Dezső és Ernő, Csingály Terike, Preszter Ferenc és István, Weisz J. János, Ifj. Kiss István, Kántor Géza és

Vica, Hatvani Endre igazg., Ifjúsági Egyesület Nagyvárszony, Sz. Máté Lajos, Hutter Károly, Radics Sándor, Takáts Rezső, Ledig Sándor, Kajári János, ifj. Czobor Pál, Patai Ferenc, Vári Sándor, Szobek Lóránd, Boros Mihály, Mühleitner Kálmán, Lengyel József, ifj. Józsa Lajos, Tóth Elek theologus, Adám Margitka, ifj. Papp Imre, Király Lajos, Kovács Sándor, Babiák Lajos, Nyíri Eszti, Horváth Károly, Székely Géza, Patton Teri, Fábian Ferenc, Szabó Elek, Molnár Illus és Manczi, Hugi Pál, Barcsay Margit.

A helyesen megfejtők között kisorsoltunk tíz nevet és pedig: Czingály Terike (Apostag), Lengyel József (Lat), Ádám Margitka (Tiszafüred), Preszter Ferenc és István (Söréd), Kiss Dezső és Ernő (Kiskunhalas), Hatvani Endre (Szegevár), Radics Sándor (Kápolna), Székely Géza (Berekbőszörmény), Takáts Rezső (Bogyoszló), Weisz J. János (Mezőberény), akiknek címére elküldöttük a jutalomkönyveket.

A 15-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

AZ OLCÓSÁGI HULLÁM HAZÁNKBAN. A hangszer-szakma világhírű vállalata, a budapesti Sternberg-cég rengeteg hangszer-cikk árát jelentékenyen leszállította, annak dacára, hogy eddigi árai már amúgy is sokkal olcsóbb volt a külföldi világpiacon.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA. Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR. Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Gladys
SHOE CREAM

Az elegáns világ cipőkrémje
Gyártja: Herczeg Géza, V., Bálvány-utca 18.

Csépléshez békebeli
új gabonás minőségű
zsákok
ismét legolcsóbb áron kaphatók
Fleiner Jenő és társa zsáknagykereskedő-
nél, Budapest, V., Perczel Mór-u. 4. Tel. 119-78.

MOST JELENT MEG!
**A KISBIRTOK
HELYES BERENDEZÉSE
ÉS KEZELÉSE**
12 ábrával. Írta: dr. PRACK LASZLÓ.
A birtokreformmal kapcsolatban a legfontosabb kérdések egyike a kisbirtok helyes berendezése és kezelése ügye. A fenti pompás, könnyen érthető szakkönyvből mindenképp úgy rendezheti be birtokát, hogy a leggazdaságosabb és legjövődélmezőbb termelést folytathassa. Ez a könyv sok ezerszeresen fizeti vissza az árát! Az Athenaeum kiadása. — Ára 100% feljával 70 korona 40 fillér. — Kapható minden könyv-
kereskedésben és árusítónál.

Két héten belül megkezdik a földreform végrehajtását!
Mindenki, aki még eddig nem szerzte meg, hozassa meg azonnal a
HOGYAN LEHET FÖLDHöz JUTNI
című könyvet, a földreform törvény magyarázatát — nehogy tájékozatlansága miatt károsodás érje! —
Megrendelhető kiadóhivatal után a pénz előzetes beküldése mellett avagy utóvéttel 15 koronaért.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtökéletesebb házi szernek, a
Diana-sósorszesznek,
mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 16 korona, egy középtüveg ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.
Kapható mindenütt!
Főelárusítóhely:
Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Drótkerítéssel
megvédi házatját, baromfiudvarát és az elvetett magot. Kérjen árlapot
Haidekker Sándor drótfonatgyártó
Budapest, Üllői-ut 48/27.

UJ BARÁZDA
POLITIKAI NAPILAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Múzeum-körút 1.
Az „UJ BARÁZDA“ a legolcsóbb újság.
Minden földmives és kisgazda fizessen elő az „UJ BARÁZDA“-ra.
Előfizetési ára: egy hóra 25 K, negyedévre 70 K.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi udvari hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60.
(Saját palotájában.)

Vidékre való szállításokat legpontosabban eszközünk. Hangszerek javítását szakszerűen végezzük. Az összes hangszerek legfinomabb minőségben.

Zenekari rézfúvós hangszerek. Gramofon beszélőgépek. Cimbalmok. Harmoniumok. Bél-, selyem- és acélhúrok.

10 koronát küldjön és írja meg, hogy melyik hangszerről kíván képes árjegyzéket. — Bérmentve kapja! — Mindegyik hangszerről külön-külön árjegyzék jelent meg, tehát 10 koronáért csak egyfélért kaphat

Nincsen pénzem

Állandó hirdetésekre! — Tegye el elmemet, majd ha valami gazdasági, hivatalos, bizalmas ügye lesz Budapestben elintézendő, keresse elő és írjon.

Telefon József Lányi Lajos nyug. okl. gazdasági intéző 128-35. Budapest, VII., Kazinczy-utca 14. szám.

GAÁL JÓZSEF

sziiggyártó- és nyergeszmester
Budapest, VIII., Hés-utca 13.
Műhely: I., Átlós-út 18. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Raktárról azonnal szállít előrendű ígés és parádés, saját készítésű löszerezámokat. Nem tévesztendő össze a gyári, nagy reklámmal hirdetett állányt a munkákkal.

RÉZGÁLIC

legprimább 99%-os sötétkék kristályos. Pálinalkőzűstök Mosóüstök

Vermorel-rendszerű szőlőpermetezők

vörösrészből
Szénkénevező, Kénmáj legolcsóbb áron kaphatók

Szontágh Pál, rézárugyár Budapest, IX., Üllői-út 19.

Szakorvosi

rendelő vér- és nemibetegek részére.

Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 82., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

LIBÁL B.

látózer-, tanzzer- és mechanikai játék-árú raktára

Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)

Szemüvegek, lorgnettek, látóüvegek, rajzeszközök, hőmérők és választékban. Javítások szakszerűen eszközöztetnek.

E lapra hivatkozók érdeklődésben részesülnek!

A „HANGYA“

vidéki szövetkezeteinek tagjai jutnak még ma is a legjutányosabb árak mellett ruházati cikkekre, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhaszükségletét mint: kéz férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiú és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermek harisnyák, szövet és kelmeárukat

a Hangya vidéki szövetkezetei útján szerezzék be.

Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegségeket gyógyító intézeti férfiak és nők részére Budapest, József-körút 3. sz.

Vermorel és minden permetezőket és azok alkatrészeit legjobb minőségben gyártja

MIRWMANN FERENC fémárugyár, Budapest, Csányi-u. 7.
Telefon: József 106-27, József 106-71.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ

INTÉZET R.-T.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel

Tűzbiztosításokat
Jégbiztosításokat
Betöréses-lopás biztosításokat
Élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelőség mellett vesz át.

IGAZGATÓSÁG

Budapesten, IV., Fővám-tér 2. félemelet.

Főkirendeltségi székhelyek:
BUDAPEST, GYÖR, DEBRECEN.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Cegléd és Kecskemét.

Legjobb minőségben és a legjutányosabb árakon szállítunk:

import gépolajokat, motorhajtó-gázolajokat, amerikai gőzhengerolajokat, motor- és motorhengerolajokat, vazelint, gépszirokat és mindenfajta kocsikenőcsőt.

Árjajlatokkal szívesen szolgálunk

HUNGÁRIA BANK R.-T.
olajosztálya
IX. ker., Soroksári-út 146. szám.

Telefon: József 19-39.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrrel készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevró- és zsíros bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbőrscizmák, boxscizmák, munkáscipők nagy választékban.

Keresztény cég!

Gseh Ferenc

ujcipőüzeme Budapest, VIII. ker., Oriás-utca 41. szám. Práter-utca sarok. (Saját ház.)

Legujabb alkalmi cipőárak:

Női cipő fehér vászon, fél, fűzős	600 K
• fekete sevró, fél	620 K
• fekete bagaria, fél, betéttel	640 K
• fekete antilop, spanglis	500 K
• fekete, egész fűzős, strapa, boxbőr	700 K
• fekete, divatos, betétes egész magas szárral	950 K
Férfi cipő sevró vagy box, fűzős, elegáns forma	950 K
Férfi cipő sevró vagy box, fél, elegáns forma	700 K
Gyermek cipő fekete fűzős, 6-10 évesig	280 K
11-14 évesig	400 K

Vidékre utánvétellel. Meg nem felelő klosseréltetik.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszalók, marokrakó és kéveköttő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányos-, motoros- és gőcséplőkészletek.

2016 szecskavágók, répvágók, daralók, morzsolók

s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„Hangya“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Zsák és ponyva

Telefon 85-92
80-82
104-10

NAGEL ADOLF
V., Arany János-u. 10.
Távírat: N A G E L A s.